

شخصیت امام رضا (ع) را بشناسید

زندگی نامه امام رضا (ع)

حضرت علي بن موسي الرضا عليه السلام هشتمين امام شيعيان از سلاله پاك رسول خدا و هشتمين جانشين پيامبر مكرم اسلام مي باشند. ايشان در سن 35 سالگي عهده دار مسئوليت امامت ورهبري شيعيان گرديدند و حيات ايشان مقارن بود با خلافت خلفاي عباسي كه سختيها و رنج بسياري را بر امام روا داشتند و سر انجام مامون عباسي ايشان را در سن 55 سالگي به شهادت رساند.

ویژگی های شخصیتی امام رضا (ع)

▪ **زهد و عبادت امام رضا (ع)** ، پیشوای هشتم (ع) در زهد و پارسايي و پرستش پروردگار، يگانه ي عصر خود بود و زر و سيم دنيا و مناصب اجتماعي و حكومتي در برابر مقام عبوديت و پارسايي او هيچگونه ارزشي نداشت. «محمد بن عباد» درباره ي زهد و ساده زيستي امام (ع) مي گوید:

امام رضا (ع) در تابستان بر روي حصير مي نشست و در زمستان بر روي گلیم، و لباسهايش زبر و خشن بود؛ و لي هنگامي كه در ميان مردم مي رفت از لباسهاي عادي مردم استفاده مي كرد.

علي بن موسي الرضا (ع) با قرآن انس خاصي داشت و هر سه روز يك بار ختم قرآن مي كرد و مي فرمود: اگر بخواهم در کمتر از سه روز هم مي توانم يك قرآن ختم كنم؛ ليكن هيچ آيه اي را تلاوت نمي كنم مگر آنكه درباره ي آن آيه و موضوعي كه فرود آمده و زماني كه نازل شده است، اندیشه مي كنم.

امام (ع) كم مي خوابيد و شبها را بيشرته شب زنده داري مي گذرانيد و گاهي اوقات تمام شب را تا صبح بيدار بود و بسيار روزه مي گرفت و روزه اول، وسط و آخر ماه از او ترك نمي شد و مي فرمود: «روزه داشتن در اين سه روز مثل اين است كه انسان هميشه روزه است».

▪ **تواضع و فروتنی امام رضا (ع)** ، پیشوای هشتم (ع) با آنکه مقام رفيع امامت را داشت و برگزيده ي خدا بود، در عين حال نه تنها براي خود هيچ گونه حريمي قائل نبود، بلکه در زندگي خویش با طبقات مختلف مردم حتي خدمتکاران و زيردستان با نهايت صميميت و فروتني رفتار مي كرد.

کلینی از مردی بلخی روایت کرده است: من در سفر خراسان همراه امام (ع) بودم، روزی هنگامی که سفره گسترده شد، امام (ع) از همه ی خدمتکاران خواست تا در کنار او بر سر سفره بنشینند. عرض کردم، فدایت شوم، بهتر بود سفره ی آنان را جدا می کردی؟ فرمود: ساکت باش! همانا پروردگار و پدر و مادر همه ما یکی است و پاداش هم به اعمال است. (15) روزی امام (ع) در حمام پس از تقاضای فردی که آن حضرت را نمی شناخت، تن او را کیسه کشید. هنگامی که دیگران امام (ع) را به او معرفی کردند، شرمنده شد و به عذرخواهی از آن حضرت پرداخت. امام (ع) در حالی که او را کیسه می کشید، دلداري اش داد و فرمود: عیبی ندارد.

▪ **بخشش و گشاده دستی امام رضا (ع)** ، پیشوای هشتم (ع) در جود و بخشش نیز سرآمد مردم زمان خود بود.

امام رضا (ع) در روز عرفه در خراسان، تمام اموال خود را در راه خدا بخشید «فضل بن سهل» گفت: این گونه بخشش زیان آور است. فرمود: نه، بلکه سودآور است. هرگز آنچه را که موجب اجر و پاداش اخروی است غرامت مشمار.

▪ **بردباری امام رضا (ع)** ، این امام گرانقدر خوی نیکوی حلم و بردباری را از پدر بزرگوار خود امام کاظم (ع) به ارث برده بود و در برابر افراد جاهل و گستاخ با بردباری مواجه می شد.

روزی یکی از خوارج که مقام ولایتعهدی را منافی با شؤن و حیثیت امام (ع) می دانست خنجری زهرآلود در استین خود پنهان کرد و گفت:

می روم با او بحث کنم اگر بر پذیرش ولایتعهدی حجتی داشت چه بهتر وگرنه با این خنجر او را خواهم کشت. چون به حضور امام (ع) رسید، بدون آنکه صحبتی کند حضرت از نیت پلید او آگاه شد و با بردباری با وی برخورد کرد و فرمود: اگر در برابر شبهه‌ی خود پاسخ قانع‌کننده‌ی ای شنیدی آن خنجری را که در آستین پنهان کرده‌ای بشکن و به دور انداز. فرد خارجی پس از شنیدن سخنان منطقی امام (ع) از کرده‌ی خود پشیمان شد. خنجر را شکست و دور انداخت و توبه کرد و گفت: شهادت می‌دهم که تو فرزند پیامبری و در گفتارت راستگو هستی.

▪ **امر به معروف و نهی از منکر امام رضا (ع)** ، پیشوای هشتم (ع) رفتار اطرافیان، زبردستان و یاران خود را زیر نظر داشت و در مواقع لازم، آنان را امر به معروف و نهی از منکر می‌کرد؛ حتی مأمون نیز بارها از نصایح و رهنمودهای آن حضرت بهره‌مند شد.

روزی امام (ع) دید مأمون وضو می‌گیرد ولی غلامش آب را بر دست وی می‌ریزد. حضرت فرمود: «کسی را در عبادت پروردگارت شریک قرار مده» مأمون آب را از دست غلام گرفت و خود مشغول وضو گرفتن شد.

▪ **اطعام مساکین امام رضا (ع)** ، معمر بن خلاد می‌گوید: وقتی حضرت رضا (ص) می‌خواستند غذا بخورند یک کاسه بزرگی را کنار سفره می‌گذاشتند و از بهترین غذاها، از هر کدام مقداری، در آن کاسه می‌ریختند و می‌فرمودند: آنرا به مساکین بدهند.

سپس این آیه مبارکه را قرائت می‌فرمودند: **فلا اقتحم العقبة** (سوره بلد آیه 11) «پس انسان، آن گردنه‌ی های سخت را نتواند پیمود.» و بعد می‌فرمود، چون خداوند می‌داند که برای هر انسانی، آزاد کردن بنده، مقدور نیست راهی برای رسیدن به بهشت قرار داد با اطعام طعام.

بزنطی گوید: از امام رضا (ع) شنیدم که فرمود: هر یک از دوستان من که عارفانه به دیدار من آید، من خود در روز رستاخیز از او شفاعت کنم.

علی بن مهزیار می‌گوید: به امام جواد علیه السلام عرض کردم فدایت شوم زیارت حضرت رضا علیه السلام افضل است یا زیارت امام حسین علیه السلام حضرت فرمودند: زیارت پدرم امام رضا علیه السلام افضل است چون امام حسین علیه السلام را تمامی مردم زیارت می‌کنند و پدرم را تنها شیعیان خاص زیارت می‌کنند .